STÖRRE SAMSYN RIKSBANKEN / FINANSDEPARTEMENTET

STOCKHOLM (Direkt) Efter att såväl Riksbankschefen Stefan Ingves som finansminister Anders Borg varit i hetluften på tisdagen verkar det av medierapporteringen som att det finns en växande spricka i synen på de ekonomiska utsikterna mellan Riksbanken och finansdepartementet. Men det är nog mer troligt att det är tvärtom, det verkar nu råda en större samsyn om utsikterna än tidigare.

Medan Riksbanken inte såg skäl till några större prognosjusteringar i den penningpolitiska rapporten som publicerades på tisdagen talade Anders Borg i Almedalen om "dimma över återhämtningen" och uppenbara nedrevideringsrisker i regeringens prognoser från vårbudgeten.

"Ska jag blicka framåt mot hösten är det nog en svagare tillväxt än det här, riskerna på nedåtsidan", sade han.

Anders Borgs budskap kan möjligen låta dramatiskt i förhållande till budskapen från Stefan Ingves, men man bör nog ändå göra sig själv den tjänsten att blicka tillbaka hur de tidigare prognoserna såg ut innan man börjar befara att Sveriges tyngsta prognosmakare börjar se helt olika på de ekonomiska utsikterna.

Finansdepartementet har sedan återhämtningen inleddes ideligen presenterat mer optimistiska konjunkturprognoser än de flesta andra prognosmakarna på marknaden, och det visade sig länge vara en riktig hållning eftersom uppåtsvinget efter krisen blev betydligt kraftfullare än vad någon bedömare hade räknat med.

I samband med vårpropositionen höll finansdepartementet fortsatt fanan högt med prognoser om en BNP-tillväxt på 4,6 procent i år och 3,8 procent 2012, detta efter en BNP-tillväxt på hela 5,7 procent 2010.

Andra bedömare var vid den tidpunkten överlag fortsatt mindre optimistiska om möjligheterna till flera år med tillväxt långt över vad som kan betraktas som långsiktigt hållbart. Riksbankens uppdaterade prognoser strax efter vårbudgeten pekade visserligen också mot en BNP-tillväxt på 4,6 procent i år, men endast 2,3 procent 2012.

När nu Riksbanken, efter grundligt prognosarbete, kommer fram till att utsikterna enligt huvudscenariot inte har ändrats påtagligt sedan i april (eller ens sedan december 2010), BNP-prognoserna justerades till +4,4 procent 2011 och +2,2 procent 2012, så finns det ju knappast några skäl att ringa några alarmklockor eller att tydligt förändra räntebanan.

Om däremot Anders Borg nu ser att finansdepartementets prognoser behöver justeras ned mer i linje med Riksbankens prognoser finns det goda skäl för honom att i god tid förbereda allmänheten på att han troligen var för optimistisk i april.

Det kan vara ett mycket besvärligt uppdrag för en finansminister att tvingas konstatera att han har varit allt för optimistisk om utsikterna för landets ekonomi. Han har själv talat om att det kan skada trovärdigheten.

I ett anförande inför London School of Economics, den 14 januari 2009, talade Anders Borg om vikten av att regeringen i allmänhet och finansministern i synnerhet måste etablera trovärdighet hos

marknaden, investerare, analytiker och
allmänhet.

Talet handlade i första hand om vikten av att regeringen och finansministern åtnjuter förtroende för att lyckas med en finanspolitisk konsolideringsprocess, men budskapet kan vara mer allmängiltigt eftersom trovärdighet tar tid att bygga
upp men kan raseras snabbt.

Anders Borg sade att trovärdigheten är en funktion av många faktorer,
transparens, ärlighet, tydlighet om mål. Det är också viktigt att kunna leverera "realistiska och korrekta, men inte överdrivet optimistiska, prognoser så att externa observatörer inte blir besvikna över resultatet".

"Konservativa antaganden beträffande viktiga makroekonomiska data är av yttersta vikt", sade Anders Borg.

Nu kan nog Anders Borg och finansdepartementet räkna med deras trovärdighet är grundmurad och den kommer knappast att påverkas om de ekonomiska prognoserna nu måste justeras ned framåt höstkanten. Men åtminstone på det personliga planet kan det möjligen kännas som ett nederlag för finansministern om han tvingas medge att hans prognoser har varit "överdrivet optimistiska".

Det är kanske i det skenet man ska se de skilda budskapen från Anders Borg och Stefan Ingves på tisdagen, att det fanns en "spricka" i deras syn på utvecklingen i våras som nu är på väg att minska.

Det ska inte heller uteslutas att finansdepartementets prognoser i höst
fortsätter att visa en mer optimistisk konjunktursyn än Riksbanken, även efter den nedjustering som Anders Borg nu tydligt har krattat för.
Konjunkturinstitutet förutsåg exempelvis i juni en BNP-tillväxt på 4,4 procent i år och 2,9 procent 2012, det vill säga klart lägre än regeringens vårprognos men också klart över Riksbankens prognos i såväl februari, april som juli.

Det saknas knappast risker som kan omkullkasta alla prognoser, men just nu ser det ut som att Riksbankens och finansdepartementets syn på de ekonomiska utsikterna är mer likartad än tidigare.

Bild: (C) aboutpixel.de—Stahn Melanie